

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2016 ROK

Wprowadzenie:

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286, z późn. zm.) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz.124, z późn. zm.).

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Tuszów Narodowy prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu prowadzonych w latach poprzednich.

Program ma minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu, a także zapobiegać, edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową. Uczyć jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Wspierać ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi. Uczyć umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Opracowanie programu poprzedzone zostało diagnozą sytuacji w gminie Tuszów Narodowy w aspekcie problemów związanych z alkoholem, papierosami i narkotykami.

I. RAPORT Z DIAGNOZY

1. Placówki i instytucje objęte badaniem, celem postawienia diagnozy:
  - Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Tuszowie Narodowym,
  - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
  - Wiejski Dom Kultury i Rekreacji w Grochowie,
  - Świetlica Socjoterapeutyczna w Borkach Nizińskich.

Gminę Tuszów Narodowy zamieszkuje **8 121 osób** (stan na dzień 30 listopada 2015 roku). W Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych jest **455** osób bezrobotnych, w tym **253** kobiety. Zasiłek dla bezrobotnych pobiera **64** osoby, w tym 33 kobiety, bez prawa do zasiłku jest **202** osoby (stan na 30.09.2015 r.). Procentowy udział bezrobotnych w gminie w ogólnej liczbie bezrobotnych **6,5%**. W Gminie Tuszów Narodowy znajduje się 5 szkół podstawowych, w których uczy się **606** uczniów (w tym 156 uczniów klas „0”) i jedno gimnazjum, w którym uczy się **202** uczniów. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przy którym działa Zespół Interdyscyplinarny wskazują, że w **20** rodzinach występuje przemoc (o 3 więcej w stosunku do 2014 roku), **21** osób doświadcza przemocy w tym 1 dziecko. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wskazuje, że **20** osób jest określanych jako

sprawcy przemocy. Wielu rodziców wyjechało za granicę w celach zarobkowych, często dzieci pozostają bez opieki lub pod opieką dziadków.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuszowie Narodowym na dzień 30.11.2015 r. wynika, że **178** rodzin (475 osób) tj. **5,8%** ogółu mieszkańców żyje w ubóstwie. Z powodu alkoholizmu z pomocy społecznej korzystało **7** rodzin (12 osób). Ogółem z różnych form pomocy społecznej korzystało **871** osób z 318 rodzin.

Dostępność alkoholu: (dane na 30. 11. 2015 r.)

Na alkohol do 4,5 % oraz piwo nie obowiązuje limit punktów sprzedaży. Na sprzedaż ww. alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży wydano w 2015 r. **25** przedłużeń zezwoleń, w tym 8 dla punktów na alkohol wysokoprocentowy. Na terenie gminy istnieje **25** punktów sprzedaży alkoholu, w tym **15** punktów sprzedaży alkoholi wysokoprocentowych.

Uznaje się, że kluczową rolę w ograniczeniu dostępności odgrywają:

- konsekwentny system kontroli rynku obrotu napojami alkoholowymi,
- konsekwentne egzekwowanie przepisów ustawy związanych z zakresem reklamy alkoholu,
- systematyczna edukacja sprzedawców w dziedzinie szkód związanych z piciem alkoholu przez młodzież,
- koncentracja na wszechstronnych oddziaływaniach profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży,
- świadomość społeczna o szkodliwym wpływie alkoholu na organizm,
- ścisła współpraca z instytucjami skupiającymi dzieci i młodzież w celu promowania aktywnego, zdrowego stylu życia.

Wyniki badania ankietowego prowadzonego wśród młodzieży gimnazjalnej

Badania zostały przeprowadzone wśród 188 uczniów z wszystkich klas Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Tuszowie Narodowym za pomocą kwestionariusza ankiety anonimowej. Odpowiedzi pozwoliły zdobyć informacje na temat stosunku młodzieży gimnazjalnej do środków uzależniających.

Alkohol

Z przeprowadzonego badania wynika, iż spośród 188 badanych uczniów 39 zadeklarowało, że zdarzyło im się spożywać alkohol. Grupa ta stanowi 20% badanych. 149 uczniów natomiast, tj. 80% badanych, udzieliło odpowiedzi, iż nigdy nie piło alkoholu.

Spośród osób, które udzieliły odpowiedzi, że spożywały alkohol, 10 napisało, że było to już w szkole podstawowej, z kolei 29 zadeklarowało, że pierwszy raz spożywali alkohol będąc uczniami gimnazjum.

Na pytanie dotyczące tego z kim pierwszy raz spożywali napoje alkoholowe najczęściej udzieloną odpowiedzią było, że z kolegą lub koleżanką - 17 uczniów, następnie ze znajomymi w dużej grupie - 11 osób, 5 uczniów zadeklarowało, że spożywali alkohol sami, z kolei 2 napisało, co jest zjawiskiem bardzo niepokojącym, że pierwszy raz pili alkohol z rodzicami.

Kolejnym pytaniem skierowanym do uczniów było pytanie na temat zdobywania przez nich alkoholu. 13 ankietowanych udzieliło odpowiedzi, że alkoholem zostali poczęstowani przez kolegę lub koleżankę, 8 udzieliło odpowiedzi, że najczęściej alkohol kupuje im starszy kolega na ich prośbę, 3 twierdzi, że alkohol kupują sobie sami, natomiast 2 prosiło o kupienie przypadkowo spotkaną osobę.

Jednym z kolejnych pytań było pytanie dotyczące tego, czy jeżeli uczniowie chcą kupić alkohol sami, to czy sprzedawca odmawia im jego sprzedania. Z odpowiedzi udzielonych przez uczniów wynika, że 3 z nich próbowało kupić samodzielnie alkohol, jednemu z nich sprzedawca zawsze odmówił podania alkoholu, dwojgu natomiast czasami.

Z badania wynika, że najwięcej uczniów spośród tych, którzy pili już alkohol spożywało piwo - 30 osób, 21 uczniów udzieliło odpowiedzi, że zdarzyło im się pić wódkę, 16 natomiast napisało, że było to wino. 2 osoby udzieliły odpowiedzi, że spożywanym przez nich napojem alkoholowym był szampan. Liczba udzielonych odpowiedzi wskazuje na to, że są tacy uczniowie, którzy próbowali do tej pory różnego rodzaju substancji alkoholowych.

Z analizy pytania dotyczącego tego, czy uczniowie są namawiani przez inne osoby do spożywania alkoholu wynika, że 35 spośród badanych tj. 18% było namawiane do picia alkoholu. 141 osób, tj. 75% udzieliło odpowiedzi, że nikt nigdy ich do tego nie namawiał. Pozostali uczniowie nie udzielili odpowiedzi na to pytanie.

Narkotyki

Z badania wynika, że 4 osobom, tj. 2% uczniów gimnazjum, zdarzyło się stosować narkotyki. 98% zadeklarowało, że nigdy ich nie używali.

Analizując odpowiedzi na powyższe pytanie można stwierdzić, że w większości uczniowie mają świadomość negatywnego wpływu narkotyków na organizm człowieka. Świadczą o tym udzielane przez nich odpowiedzi. 50% ankietowanych uważa, że narkomania stanowi poważny problem, 27% twierdzi, że zjawisko narkomanii jest tragedią, 12 % nie ma na ten temat zdania, 2% uważa, że jest sposobem na zabawę. Zdaniem 4% to nic wielkiego.

Kolejne pytania zadane ankietowanym dotyczyły tego, czy kiedykolwiek zetknęli się oni z narkotykami i czy byli namawiani do ich wzięcia. Z analizy odpowiedzi na pierwsze z tych pytań wynika, że 29 uczniów tj. 15% zetknęło się z narkotykami, jednak bez ich używania. 149 badanych, co stanowi 79% ankietowanych udzieliło odpowiedzi, że nigdy nie mieli do czynienia z narkotykami. Pozostałe osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie. Analizując odpowiedzi na kolejne pytanie można stwierdzić, że 6 osób, tj. 3% badanych było namawiane przez innych do wzięcia narkotyków.

2 spośród 6 osób, które udzieliły odpowiedzi, że były namawiane do wzięcia narkotyków udzieliły odpowiedzi, że było to nad wodą i na przystanku.

Papierosy/nikotyna

Z badania wynika, że 10 uczniów gimnazjum, co stanowi 5% badanych, pali papierosy. 175 tj. 94% spośród badanych udzieliło odpowiedzi, że nie palą oni papierosów.

Kolejne pytanie dotyczyło tego, w jakim wieku uczniowie ci zapalili pierwszego papierosa. Jedna spośród tych osób udzieliła odpowiedzi, iż pierwszego papierosa zapaliła w wieku 10 lat, 3 osoby zadeklarowały, że było to w wieku 12 lat, również 3 udzieliły odpowiedzi, że miało to miejsce w wieku 13 lat, także 3 osoby napisały, że w wieku lat 14.

Najczęstszą podawaną przez uczniów przyczyną palenia przez nich papierosów jest chęć rozładowania napięcia, odpowiedzi takiej udzieliło 10 uczniów. 1 osoba napisała, że pali papierosy dla zabawy, również 1 ponieważ nie może się bez tego już obyć.

W celu uzyskania informacji, w jaki sposób młodzież wchodzi w posiadanie wyrobów tytoniowych zadano respondentom kolejne pytanie. Uczniowie, którzy palą papierosy najczęściej proszą o ich kupienie starszego kolegę. Odpowiedzi takiej udzieliło 6 osób. 4 uczniów zadeklarowało, że są częstowani papierosami przez koleżankę lub kolegę. 2 uczniów udzieliło odpowiedzi, że proszą o kupienie papierosów przypadkowego przechodnia, natomiast 1 osoba kupuje papierosy sama. Z kolei na pytanie dotyczące tego, czy w przypadku gdy uczniowie podejmują próbę kupienia papierosów sprzedawca odmawia im ich podania, 1 uczeń udzielił odpowiedzi, że nigdy mu nie odmówiono sprzedania papierosów, 2 osoby natomiast napisały, że czasami zdarzyło się, że nie sprzedano im papierosów.

Dopalacze

W przeważającej większości uczniowie wiedzą czym są dopalacze. Twierdzącej odpowiedzi udzieliło 146 uczniów spośród badanych, co stanowi 78% ankietowanych. 38 osób, tj. 20% udzieliło odpowiedzi, że nie wiedzą oni czym są dopalacze.

Na pytanie dotyczące zażywania dopalaczy 1 osoba zadeklarowała, że zdarzyło jej się zażywać tego typu środki. 180 uczniów napisało, że nigdy nie stosowali dopalaczy. Pozostałe osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

Osoba, która zadeklarowała, że zdarzyło jej się zażywać dopalacze nie udzieliła odpowiedzi ani ile razy zażywała tego typu środki, ani nie podała powodu dla którego to zrobiła. Napisała jedynie, że nikt nie miał wpływu na podjętą decyzję, uczeń ten sam tak zdecydował.

Wnioski

Poznanie problemu uzależnień wśród dzieci i młodzieży jest konieczne, by móc przeciwdziałać sięganiu po substancje szkodliwe dla ich zdrowia i życia. Należy ograniczyć ten problem zwłaszcza wśród najmłodszych stykających się z różnego rodzaju używkami. Konieczne jest sięgnięcie do źródeł oraz przyczyn tego zjawiska, by móc go w pełni poznać i zapobiegać mu. Niezwykle ważne jest, by chronić dzieci i młodzież przed zgubnymi skutkami eksperymentowania ze środkami uzależniającymi już od najmłodszych lat, by wpoić im wartości, którymi naprawdę warto kierować się w życiu.

Zdarza się, że pierwszy kontakt z alkoholem młodzi ludzie mają już w domu rodzinnym. Uzależnienia te nie dotyczą ich bezpośrednio, ale ich najbliższych: rodziców, starszego rodzeństwa, krewnych, sąsiadów. Młodzież natomiast z problemem tym najczęściej spotyka się na różnego rodzaju imprezach, prywatkach, dyskotekach.

Badanie przeprowadzone w gimnazjum wykazało, iż zdecydowana większość spośród badanych uczniów nigdy nie próbowała alkoholu oraz papierosów. Jednak są uczniowie, którzy niestety pili już alkohol pomimo tak młodego wieku. Część uczniów pierwsze doświadczenia z alkoholem miała już w szkole podstawowej, część natomiast w gimnazjum. Towarzystwo, w którym młodzi ludzie spożywali alkohol, w większości stanowili ich koleżanki i koledzy. Jest to bardzo niepokojące zjawisko, kiedy młodzi ludzie tak wcześnie sięgają po używki.

Najbardziej popularnym rodzajem napoju alkoholowego wśród tych młodych ludzi, którzy spożywali już alkohol, było piwo. Niepokojące jest również to, że 4 uczniów przyznaje się do tego, że próbowali również narkotyków - nie uszczegółowili oni jakiego rodzaju był to środek. Uczniowie, którzy zadeklarowali, że byli namawiani do wzięcia narkotyków, udzielili odpowiedzi, iż było to poza szkołą, napisali, że nad wodą lub na przystanku. 10 uczniów natomiast napisało, że pali papierosy. 1 uczeń zadeklarował, że zażywał dopalacze.

W szkole realizowane są zajęcia profilaktyczne, których celem jest przekazywanie uczniom informacji na temat negatywnego działania środków uzależniających na organizm młodego człowieka, zapoznanie uczniów z terminem uzależnienia, jego objawami i skutkami oraz zachęcanie do zdrowego stylu życia wolnego od nałogów.

Uzależnienie rozwija się w określonym czasie i zawsze zaczyna się od etapu eksperymentowania. Niektórzy na tym etapie rezygnują, inni wchodzą dalej, aż do momentu w którym nie ma już odwrotu. Szczególnie ważnym czynnikiem chroniącym młodzież od sięgania po różnego rodzaju środki uzależniające są więzi emocjonalne w rodzinach, możliwość realizacji zainteresowań, poszanowanie praw, norm, wartości, autorytetów lub przynależność do pozytywnych grup społecznych. Wszystkie te informacje są przekazywane rodzicom podczas spotkań, bowiem niezwykle ważną rzeczą jest uświadamianie rodzicom tego, iż ich wsparcie i pomoc są niezwykle ważne dla ich dzieci i ich społecznego rozwoju. Rodzice przez swoje postawy i odpowiedni sposób wychowania mogą obniżyć ryzyko zachowań społecznie nieakceptowanych u swojego dziecka.

Większość ludzi pije alkohol na skutek panującego obyczaju. Od dziecka oswajani jesteście z alkoholem. Obchody ważnych wydarzeń w życiu rodzinnym oraz imprezy towarzyskie połączone są ze spożywaniem alkoholu. Dla wielu ludzi picie alkoholu staje się przyjemnością, z której nie potrafią zrezygnować. Niebezpieczeństwo pojawia się wtedy, gdy ludzie zaczynają pić w młodym wieku oraz zbyt dużo i zbyt często. Dlatego niezwykle ważne jest ukazywanie młodym ludziom pozytywnego spędzania czasu, wolnego od używek oraz zachowań społecznie nieakceptowanych.

II. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Tuszów Narodowy, w szczególności osoby należące do następujących grup:

- 1) konsumenci alkoholu;
- 2) osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby nadmiernie pijące;
- 3) rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym;
- 4) dzieci i młodzież szkolna.

III. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ

1. Rozwiązywanie problemów alkoholowych wymaga współdziałania szeregu instytucji: oświaty, policji, pomocy społecznej, służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, administracji, aby skutecznie przeciwdziałać przemocy związanej z alkoholizmem i narkotykami. W Gminie Tuszów Narodowy rozwiązywaniem tych problemów zajmują się:
  - 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tuszowie Narodowym;
  - 2) Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin w Tuszowie Narodowym;
  - 3) szkoły podstawowe i gimnazjum;
  - 4) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszowie Narodowym;
  - 5) stowarzyszenia;
  - 6) parafie;
  - 7) Gminna Biblioteka Publiczna w Tuszowie Narodowym;
  - 8) Świetlica Socjoterapeutyczna w Borkach Nizińskich;
  - 9) kluby sportowe z terenu Gminy Tuszów Narodowy;

- 10) Wiejski Dom Kultury i Rekreacji w Grochowie;
  - 11) Komisariat Policji w Tuszowie Narodowym;
  - 12) Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Mielcu.
2. Na terenie Gminy brak jest placówki leczenia odwykowego i grup samopomocowych.

IV. KIERUNKI DZIAŁANIA NA PŁASZCZYŹNIE PROFILAKTYKI ALKOHOLOWEJ I NARKOTYKOWEJ

Mając na uwadze wagę problemu oraz zagrożenia związane z nadużywaniem alkoholu ustala się na 2016 rok następujące kierunki działań zmierzających do poprawy sytuacji w tym zakresie.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych poprzez:

- 1) prowadzenie punktu konsultacyjnego w zakresie uzależnień;
- 2) współdziałanie z Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Mielcu prowadzącym poradnię terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia poprzez współdziałanie w finansowaniu świadczeń terapeutycznych dla mieszkańców Gminy Tuszów Narodowy (w przypadku gdy NFZ nie pokryje wszystkich niezbędnych kosztów programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych);
- 3) realizację programów terapeutycznych w zakresie uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem programów dla dzieci i młodzieży;
- 4) prowadzenie rozmów motywacyjnych, informacyjno-edukacyjnych oraz kierowanie przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych osób nadużywających alkohol na terapie;
- 5) kierowanie osób uzależnionych, po przeprowadzeniu przez GKRPA rozmów motywujących, na badania do biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez lekarza psychiatrę i psychologa oraz występowanie do sądu z wnioskiem o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 6) dofinansowanie udziału w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin;
- 7) kierowanie osób realizujących zadania Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na szkolenia oraz dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) zapewnienie współdziałania pracowników takich jak: Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, służba zdrowia, dyrekcje szkół wraz z pedagogami szkolnymi, konsultanci z punktów konsultacyjnych, wychowawcy ze świetlic itp. w szczególności w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie,
- 2) finansowanie szkoleń, kursów;
- 3) udzielenie pomocy prawnej oraz pomocy psychospołecznej i psychologicznej osobom uzależnionym i ich rodzinom;
- 4) finansowanie prowadzenia zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z problemem alkoholowym;

- 5) organizowanie zajęć dla rodziców, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych;
- 6) wspieranie zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

- 1) prowadzenie na terenie szkół, placówek oświatowych, kulturalnych, opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- 2) wspieranie programów środowiskowych i przedsięwzięć profilaktycznych;
- 3) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia;
- 4) promowanie zdrowego stylu życia między innymi poprzez prowadzenie lokalnych imprez rozrywkowych, sportowo-rekreacyjnych, konkursów profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych przy współpracy z parafiami, dyrektorami szkół, placówek kulturalnych, stowarzyszeń promujących zdrowy styl życia bez alkoholu;
- 5) promocję imprez bezalkoholowych, w tym sportowych, kulturalnych, turystyczno-krajoznawczych;
- 6) organizowanie, finansowanie i dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z realizacją programów profilaktycznych, w tym dożywianie;
- 7) wspieranie działalności szkół, organizacji i instytucji promujących różne formy spędzenia czasu wolnego przez dzieci i młodzież poprzez prowadzenie zajęć rekreacyjno-sportowych np.:
  - koszykówka, piłka nożna, nauka pływania,
  - gry i zabawy ruchowe,
  - gry i zabawy terenowe,
  - wycieczki krajoznawcze,
  - turnieje i zawody sportowe,
  - majowe dni Gminy Tuszów Narodowy;
- 8) w ramach realizacji zajęć sportowych dofinansowanie zakupu sprzętu sportowego, siłowni plenerowych;
- 9) organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży (np. półkolonie, obozy profilaktyczne, feryjne wyjazdy);
- 10) zakup i dystrybucja pism i literatury fachowej;
- 11) wydawanie, kupowanie oraz dystrybucja materiałów informacyjnych o problemie alkoholizmu, narkotyków i tematyce pokrewnej.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie poprzez:

- 1) współpracę z Policją, w celu zapewnienia adekwatnej do potrzeby liczby interwencji w stosunku do osób nietrzeźwych i stosujących przemoc oraz zakłócających porządek publiczny, w tym współfinansowanie zakupu paliw;
- 2) wsparcie dla podmiotów niepaństwowych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie;

- 3) współpracę z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

6. Współpraca z instytucją zobowiązaną do leczenia odwykowego, w tym:

- 1) przyjmowanie zgłoszenia o przypadku występowania nadużywania alkoholu;
- 2) zapraszanie na rozmowy osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie;
- 3) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym;
- 4) kierowanie osób na badanie przez biegłych (psycholog i psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego;
- 5) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego miejscu zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy;
- 6) wniesienie opłaty zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, od wniosku o wszczęcie postępowania.

7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczą:

- 1) prowadzenie przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontroli w punkcie sprzedaży napojów alkoholowych (czynność potwierdzona notatką - 30,00 zł za jedną godzinę);
- 2) prowadzenie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu (czynność potwierdzona notatką - 50 zł jedna osoba);
- 3) udział w pracach na posiedzeniu Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (150,00 zł wg listy obecności na posiedzeniu).

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Monitorowanie problemów alkoholowych w gminie oraz ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych i naprawczych obejmuje:
- stały monitoring Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzony przez Przewodniczącego Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Źródła finansowania Programu - środki zaplanowane w budżecie Gminy, przeznaczone na realizację zadań własnych Gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości, przeciwdziałaniu alkoholizmowi i przeciwdziałaniu narkomanii na 2016 r. wynoszą 67 000,00 zł.
3. Preliminarz wydatków programu określa załącznik do niniejszego programu.